IKT og læring I

30 studiepoeng
Siste revisjon godkjent av dekan 10. mai 2005 på fullmakt fra Avdelingsstyret.

Innledning

IKT er ikke et selvstendig fag i grunnskolen, men skal brukes som et pedagogisk hjelpemiddel i alle fag. IKT er også et hjelpemiddel for lærerne i deres daglige arbeid med planlegging, administrasjon, undervisning og evaluering.

IKT og læring I har en allmenndannende funksjon. Det blir lagt vekt på grunnleggende ferdigheter i bruk av teknologien og problemstillinger som kan gi perspektiv på muligheter og begrensinger ved bruken. Studentene skal oppnå fortrolighet med datamaskinen og de vanligste brukerprogrammene. Bruk av internett står sentralt. Videre skal IKT og læring I gi en innføring i pedagogisk bruk av IKT. Det blir lagt vekt på teoretisk og praktisk innføring i å mestre nye didaktiske arbeidsformer og aktuelt teknisk utstyr. Teknologiens plass i skole, barnehage, samfunn og arbeidsliv blir belyst.

Studiet forutsetter at studentene på forhånd har grunnleggende ferdigheter i bruk av standard programvare. Ved behov vil det bli gitt tilbud om et kort innføringskurs.

Mål

Gjennom arbeidet skal studenten:

- tilegne seg ferdigheter i å bruke IKT som verktøy i eget administrativt og didaktisk arbeid
- ha øvd opp evnen til egenlæring, gjennom å ta seg fram der lærestoff ikke er ferdig tilrettelagt
- være forberedt på de metode- og rolleendringene som IKT medfører i skole, barnehage og opplæring
- tilegne seg kunnskap om IKT-løsninger, kunne gjennomføre enkelt vedlikehold og oppsetting av enkle maskin- og nettverks-konfigurasjoner
- utvikle reflekterte holdninger til pedagogisk bruk av IKT
- utvikle reflekterte holdninger til teknologiens betydning for sosiale skiller i skole, barnehage og samfunn

Innhold

IKT og læring I omfatter emner innen tre hovedområder:
Ferdighetsorienterte emner omfatter videregående bruk av standardprogram (digitale tekster, regneark, presentasjonsverktøy, bildebehandling, internett og kommunikasjon), og installasjon av utstyr og programvare. Det blir lagt vekt utforsking av teknologien og effektiv bruk, slik at studenten skal kunne bruke standard programvare i eget arbeid og veilede elever i slik bruk.
Pedagogisk bruk av informasjonsteknologi omfatter emner som læringsteori og læreplaner, arbeids- og læringsformer, vurdering og utprøving av digitale læringsressurser og IKT-baserte undervisnings- og læringsopplegg.
Samfunnsfaglige emner tar opp sider ved IKT-bruk i samfunn og arbeidsliv som er relevante for lærernes arbeidsoppgaver i skole, barnehage og opplæring. Det omfatter: teknologihistorie, personvern, opphavsrett, arbeidsmiljø, sikkerhet og sårbarhet, etiske og kulturelle problemstillinger. Problemstillinger i forbindelse med den flerkulturelle skole og barnehage og kjønnsproblematikk vil bli tatt opp spesielt.

Organisering og arbeidsmåter

Undervisning
Undervisningen strekker seg over to semestre. Studiet er basert på stor grad av egenaktivitet fra studentene. Studentenes kompetanse, ønsker og behov vil kunne påvirke vektlegging av de enkelte emnene og undervisningens form. Det vil bli gitt praktiske og teoretiske oppgaver og ferdighetstester, som skal løses dels individuelt og dels i grupper. Oppgavene skal knyttes til studentenes individuelle nettsider og studenten velger et antall oppgaver som vurderes til eksamen. Det vil bli gitt veiledning knyttet til arbeidet med oppgavene.

Praksis
For generelle opplysninger om praksis, se egen plan for praksisopplæringen.
For 4. årsstudenter og videreutdanningsstudenter er det en ukes obligatorisk praksis i fag med 30 studiepoeng. Studenter som går 4. år i allmennlærerutdanningen skal utføre og prøve ut et pedagogisk utviklingsarbeid. For videreutdanningsstudenter gis det, etter avtale med faglærer, mulighet for praksis på eget arbeidssted i hele eller deler av perioden. Studentene kan pålegges å gjennomføre deler av praksisen ved Høgskolen, slik at de også får erfaring med undervisning av voksne. Planlegging av og erfaringer fra praksis skal dokumenteres og presenteres etter nærmere avtale.

Internasjonalisering

Det gis muligheter til studieopphold utenlands. Alle studenter kan også, etter nærmere retningslinjer, ta sitt praksisopphold i utlandet. Dette kan gjøres i kombinasjon med et studieopphold eller være et rent praksisopphold.

Vurdering

Arbeidskrav
Retten til å gå opp til eksamen forutsetter godkjente arbeidskrav. Arbeidskrav som ikke er levert/utført innen fastsatt frist blir ikke godkjent, og studenten mister retten til å gå opp til eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å holde seg informert om de gjeldende frister. Ved sykdom eller lignende må studenten, innen fristen for innlevering/utføring av arbeidskravet, avtale med faglærer om utsatt frist. Arbeidskrav som er levert/utført innen fristen, men som ikke har blitt godkjent, leveres på nytt til ny frist. Når arbeidskrav som er levert/utført innen fristen ikke blir godkjent, har studenten rett til minst en og maksimum to nye innleveringer/utførelser. Studenter som har mistet retten til å gå opp til eksamen på grunn av ikke godkjent arbeidskrav, må selv kontakte faglærer for avtale om ny innlevering/utføring av arbeidskravet i neste semester/studieår.

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene kan gå opp til første deleksamen:

- Ferdighetstest i digitale tekster
- Utvikling av individuell nettside
- Gruppearbeid om vurdering av digitale læringsressurser
- To faglige notater om utvalgte emner
- En skisse til undervisningsopplegg om utvalgt emne

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene kan gå opp til siste deleksamen:

- Godkjent praksis og refleksjonsnotat
- Ferdighetstest i regneark
- Ferdighetstest i bildebehandling
- En skisse til undervisningsopplegg om utvalgt emne
- Fordypningsoppgave om utvalgt emne

Eksamen
Kurset har to deleksamener:

- Ved slutten av første semester arrangeres individuell hjemmeeksamen (15 studiepoeng). Eksamen vil bli vurdert internt til bestått/ikke bestått.
- Kurset avsluttes med en 4 timers individuell skriftlig prøve (15 studiepoeng). Det benyttes ekstern sensor på alle eller et uttrekk av besvarelsene.

Begge deleksamener må være bestått. Dersom kandidaten stryker i en deleksamen, kan denne delen tas opp igjen ved ny/utsatt eksamen.

Karakter for kurset er basert på den avsluttende eksamen.

Karakterskala
Den første deleksamen vurderes til bestått/ikke bestått. På den siste eksamen gis bokstavkarakterer med A som beste og E som dårligste karakter på bestått eksamen. Karakteren F brukes ved ikke bestått eksamen.

Vurderingskriterier

Symbol	Betegnelse	Kvalitativ beskrivelse for eksamen i IKT og læring
A	Fremragende	Har solide kunnskaper om IKT-faget, og en særlig god evne til selvstendig bruk av både teoretisk og praktisk IKT-kunnskap. Viser høyt refleksjonsnivå i forhold til læringsmål, fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.
B	Meget god	Har meget gode kunnskaper om IKT og meget god evne til selvstendig bruk av både teoretisk og praktisk IKT-kunnskap. Viser en meget god evne til refleksjon over læringsmål, fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.
C	God	Har gode kunnskaper og god evne til selvstendig bruk av teoretisk og praktisk IKT-kunnskap. Viser god evne til refleksjon over læringsmål, fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.
D	Nokså god.	Har begrensede IKT-kunnskaper og noe evne til selvstendig praktisk eller teoretisk bruk av IKT-kunnskap. Viser noe evne til refleksjon over læringsmål, fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.
E	Tilstrekkelig	Tilfredsstiller minimumskravene til praktisk eller teoretisk IKT-kunnskap, men anvender kunnskapen på en uselvstendig måte. Lavt refleksjonsnivå om læringsmål, fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.
F	Ikke bestått	Utilstrekkelige IKT-kunnskaper om læringsmål, IKT-fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.

Ved bruk av karakterskalaen Bestått/Ikke bestått, gis karakteren Bestått dersom kandidaten har begrensede, men tilstrekkelige IKT-kunnskaper og evne til selvstendig praktisk eller teoretisk bruk av IKT-kunnskap. Studenten skal videre vise evne til refleksjon over læringsmål, fagets egenart og lærerens rolle i forhold til barn og unges læring og utvikling.

Ny/utsatt eksamen
Ved stryk eller gyldig forfall til eksamen kan studenten gå opp til ny/utsatt prøve i neste semester/studieår. Prøven arrangeres som ved ordinær eksamen. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp innen fristen.

Skikkethetsvurdering

Studentenes arbeid og innsats i faget blir vurdert i henhold til skikkethet.
"Skikkethetsvurderingen skal inngå som en helhetsvurdering av studentenes faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer." (jf. forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene, UFD 1999).

Skikkethetsvurderingen gjelder bare for studenter som tar faget som en del av sin grunnutdanning.

Pensum

Tore Brøyn og Jon-Håkon Schultz (red.): IKT og tilpasset opplæring, Tano Aschehoug 1999, utvalgte kapitler
Kristin Braa, Per Hetland og Gunnar Liestøl: Netts@mfunn, Tano Aschehoug 1999, utvalgte kapitler:
Trond R. Braadland: Innføring i informasjonsbehandling, 2.utgave Fagbokforlaget 2002 (utvalgte kapitler)
Artikkelsamling for IKT og læring 1, 2005-2006
Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen (L97) – evt den nye læreplanen
Program for digital kompetanse 2004-2008
Kompendium for IT1/1+2 2005-2006 (NB! Utvikles gjennom hele studieåret)
Hovedinnholdet i forelesningene
Program for digital kompetanse 2004-2008
Hilde Rudlang: Edb på skolen og hjemme - mest for gutter?
Erik Prinds: Rum til læring - En idé - og debatbog om nye læringsformer med IKT, kapittel 2.1 (s. 18-32) (NB! For å få den opp må Acrobat Reader være innstallert)
LÆRERUTDANNING 2005 – DEN NYE STUDENT- OG LÆRERROLLEN (Øgrim, 01)
Personopplysningsloven
Georg Apenes: "Den vanskelige, men nødvendige balansegangen" (NB! Velg riktig artikkel i artikkelista).
Datatilsynet: Informasjon om mindreårige på Internett
Lov om opphavsrett til åndsverk m.m (åndsverksloven) - lagt opp og kodet av Olav Torvund Opphavsrett - en introduksjon av professor dr. juris Olav Torvund
Kopinor-avtaler for skoleverket
Hovedavtalen i staten (du må leite deg fram til § 14)
Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø, §12

Det tas forbehold om endring/revidering i pensumlitteraturen. Dette vil bli gjort i samråd med studentene, og under forutsetning av at studieleder vil godkjenne disse endringene.